

Kainuu

Elintarvikealan alueellinen tilannekuva – Aitoja makuja -katsaus

Kuva: Kainuun kuvapankki / Ilkka Mukkala, Locationhouse Finland Oy

Kainuu

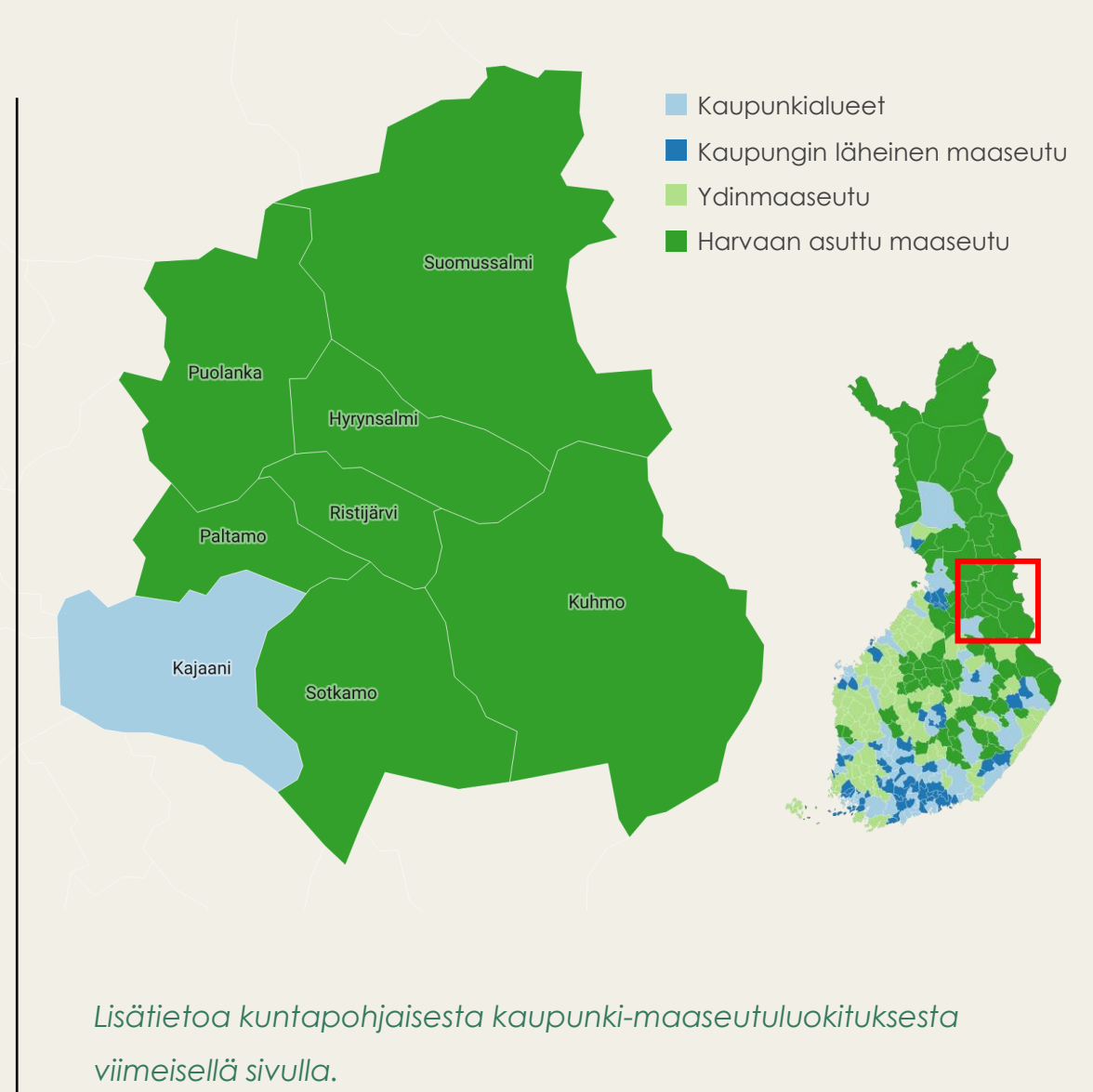
Vuonna 2024 elintarvikkeita ja juomia valmistavilla yrityksillä oli Kainuussa yhteensä 34 toimipaikkaa.

Elintarvikkeiden valmistukseen keskittyvien yritysten toimipaikoista 9 oli kaupunkialueilla ja 21 harvaan asutulla maaseudulla.

Juomia valmistavilla yrityksillä toimipaikkoja oli 4.

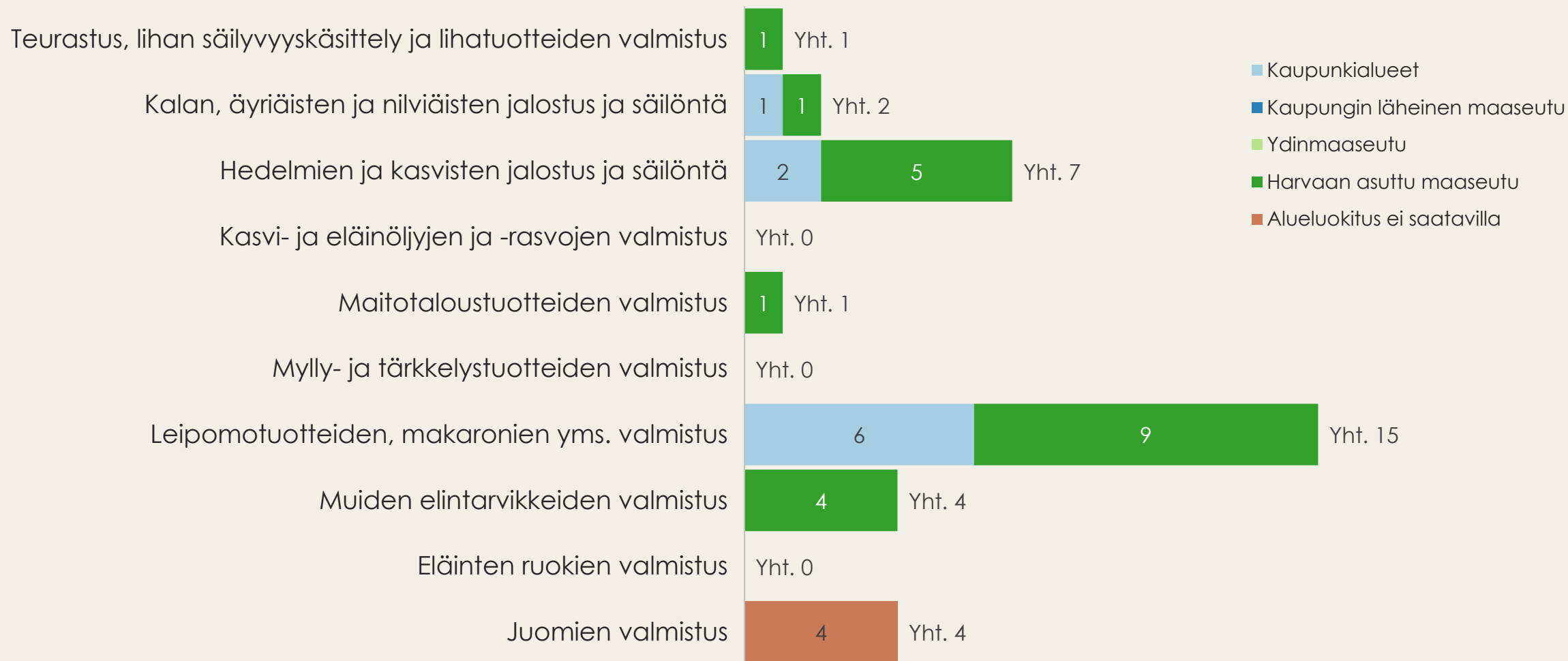
Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Kartat: Maanmittauslaitos / Datawrapper

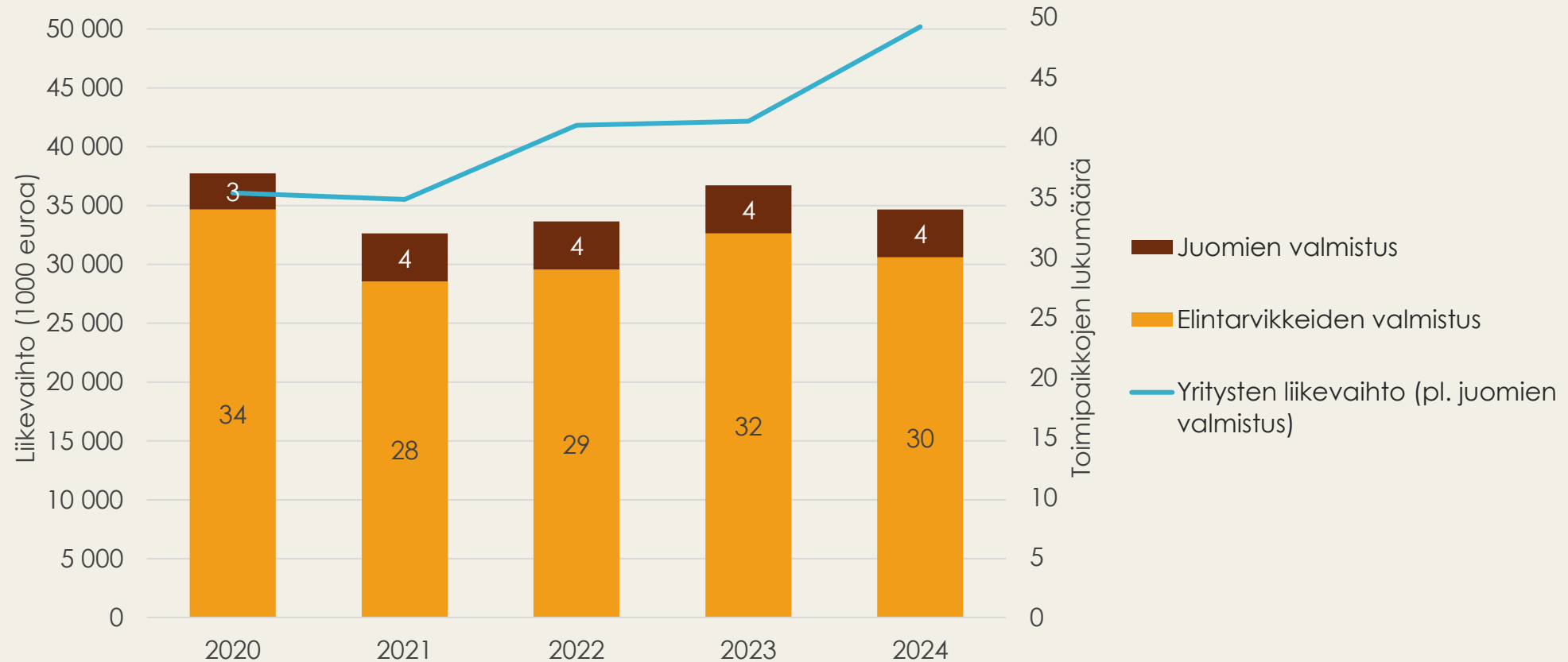
Elintarvikkeita ja juomia valmistavien yritysten toimipaikat Kainuussa 2024

Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

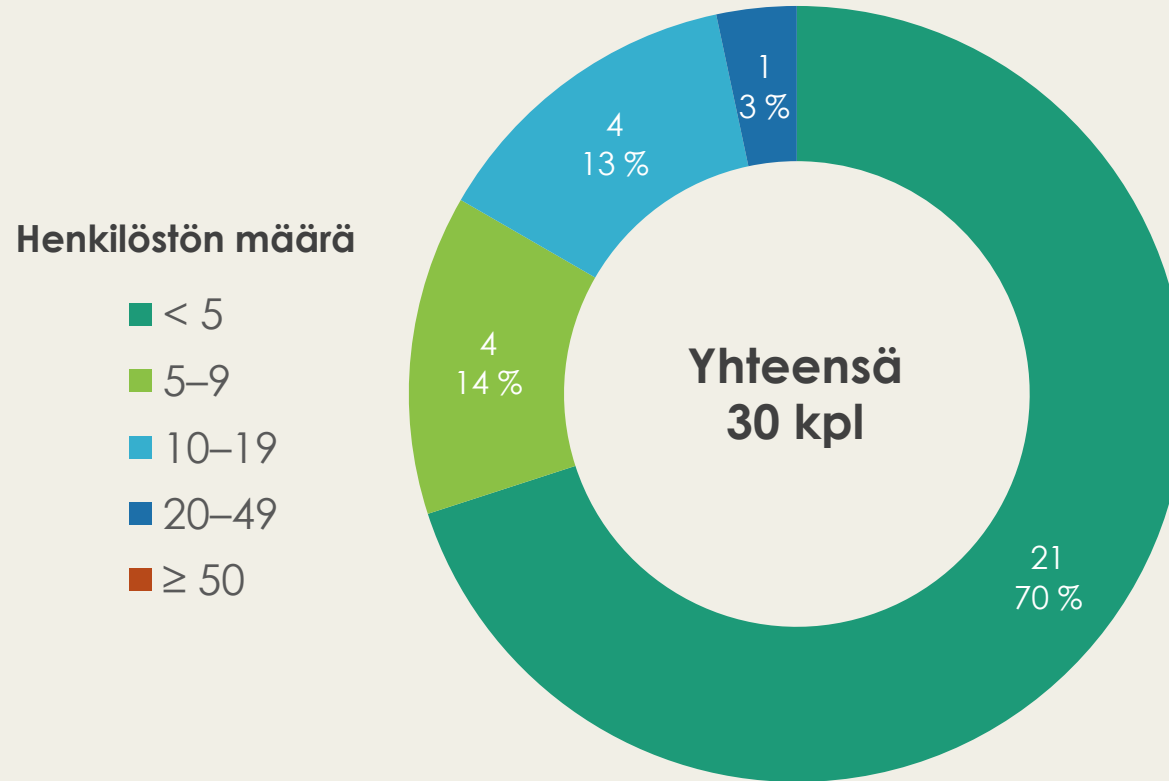
Elintarvikkeita ja juomia valmistavien yritysten toimipaikkojen määrän ja liikevaihdon kehitys Kainuussa 2020-2024

Lähde: Tilastokeskus, alueellinen yritystoimintatilasto

Elintarvikkeita (pl. juomat) valmistavien yritysten toimipaikat henkilöstön suuruusluokkien mukaan Kainuussa vuonna 2024

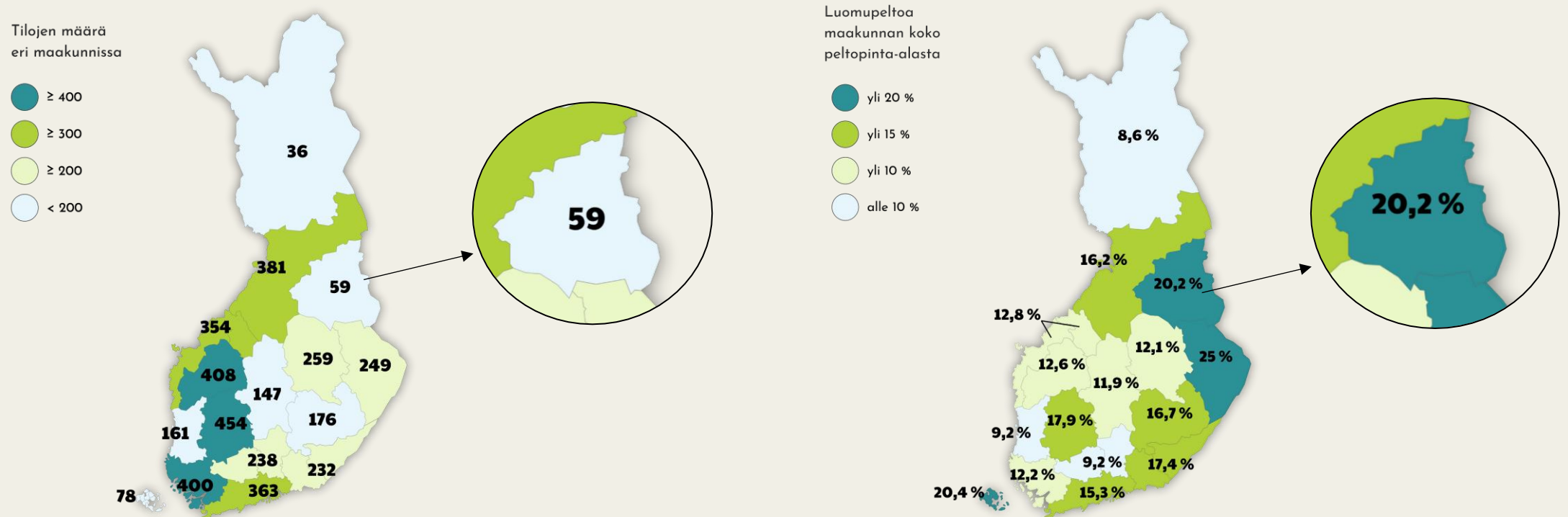
Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Luomu Kainuussa

Lähde: Ruokavirasto ja Pro Luomu / Luomu Suomessa 2024 -kooste

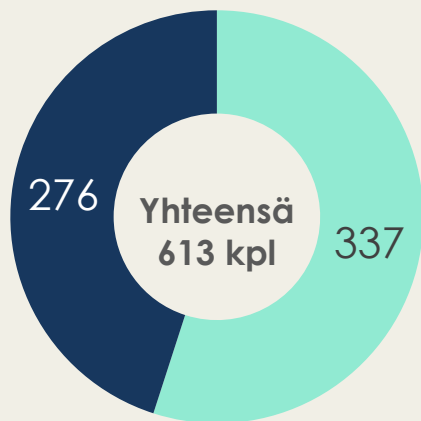
Kainuun ELY-keskuksen alueella oli **59 luomutilaa** vuonna 2024. Peltoalasta **luomuviljelyssä oli 20,2 %** (4968 ha).

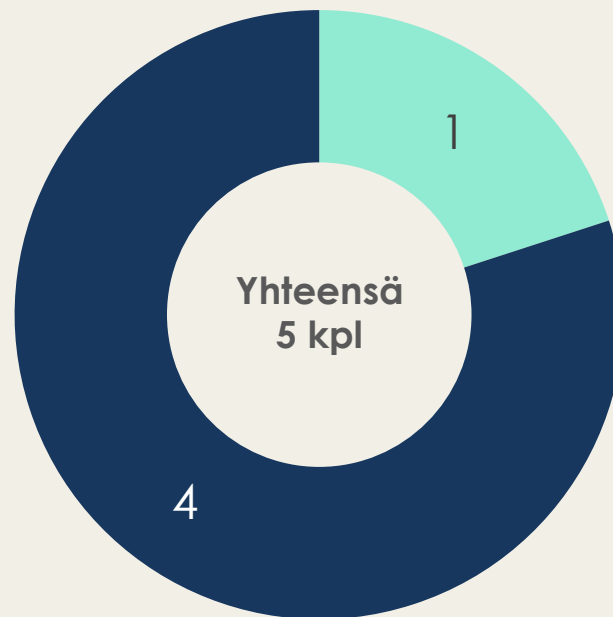
Luomuelintarvikejalostajien lukumäärä

Lähde: Luonnonvarakeskus, maaseutuohjelman indikaattorit 2014-2020

Koko Suomi (pl. Ahvenanmaa)

Kainuu

■ Luomuelintarvikejalostajat

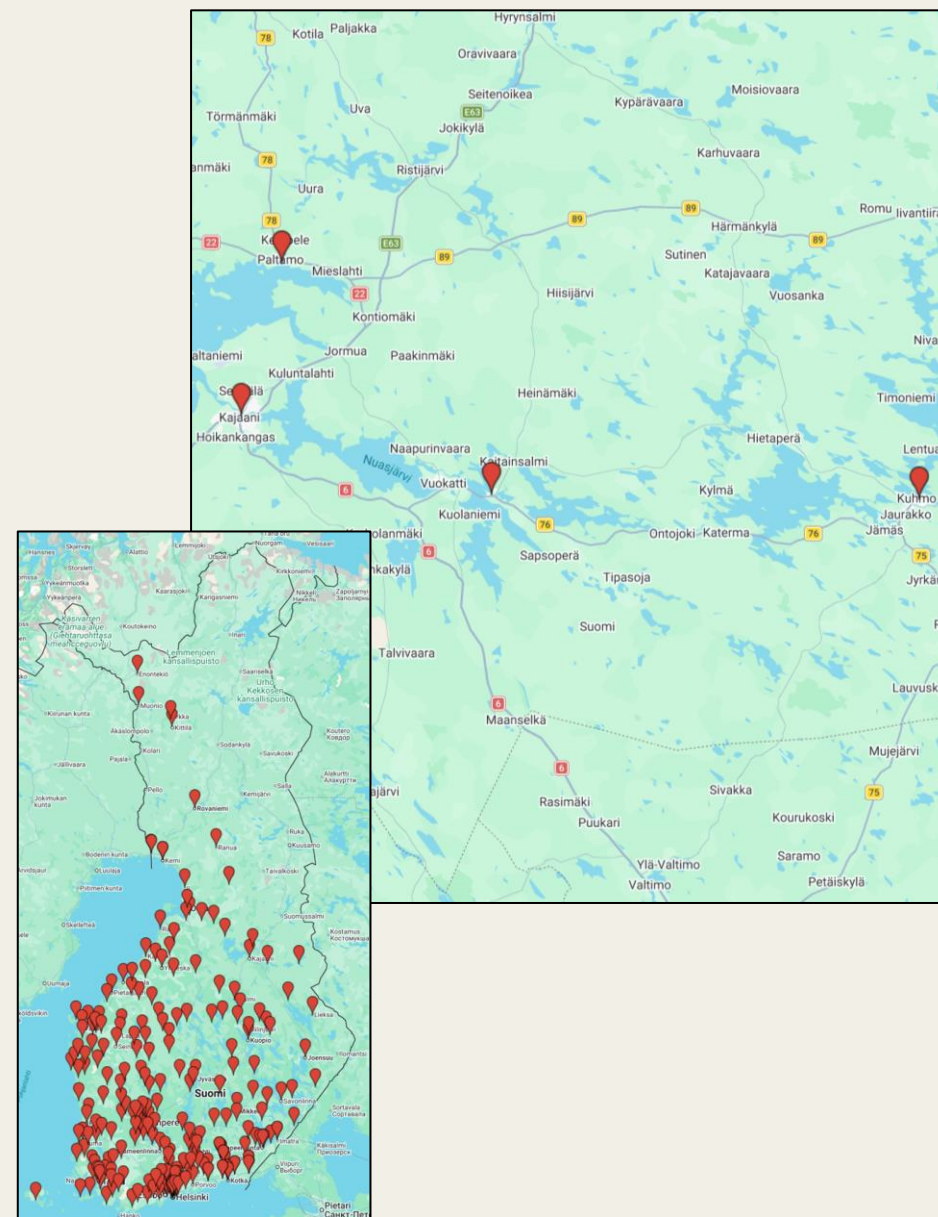
■ Alhaisen jalostusasteen toimijat*

*Alhaisen jalostusasteen toiminta on lähinnä maataloilla tehtävää luomuelintarvikejalostusta

Suoramyynti ja REKO-toiminta

Lähteet: Luonnonvarakeskus, maaseutuohjelman indikaattorit 2014–2020 ja Aitojamakuja.fi

- Vuonna 2023 **2,6 % (14 kpl)** Kainuun alueen maataloista harjoitti suoramyyntiä.
- Valtakunnallisesti suoramyyntiä harjoittaneiden maatalojen osuus kaikista maataloista oli 3,9 %.
- Aitoja makuja -kartalla on 4 REKO-jakopistettä Kainuun alueella (tilanne kesällä 2026).
- Koko Suomessa REKO-jakopisteitä on noin 250.

Alueen vahvuuksia ja erityispiirteitä

Kainuu on vahva luonnontuotealan osaamisen maakunta. Tämä perustuu sekä alueen luonnonvaroihin että koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan rakenteisiin. Em. toimijoiden välisellä yhteistyöllä on maakunnassa pitkät perinteet.

Kainuun ruokakulttuuri on syntynyt harvaan asutun, karun ja metsäisen ympäristön ehdoilla, mikä on jättänyt siihen hyvin tunnistettavan jäljen. Kainuulla on selvästi omaleimainen ruokaperinne, joka erottuu muista Suomen maakunnista sekä raaka-aineiden, valmistustapojen että kulttuurihistorian kautta.

Brändit ja verkostot

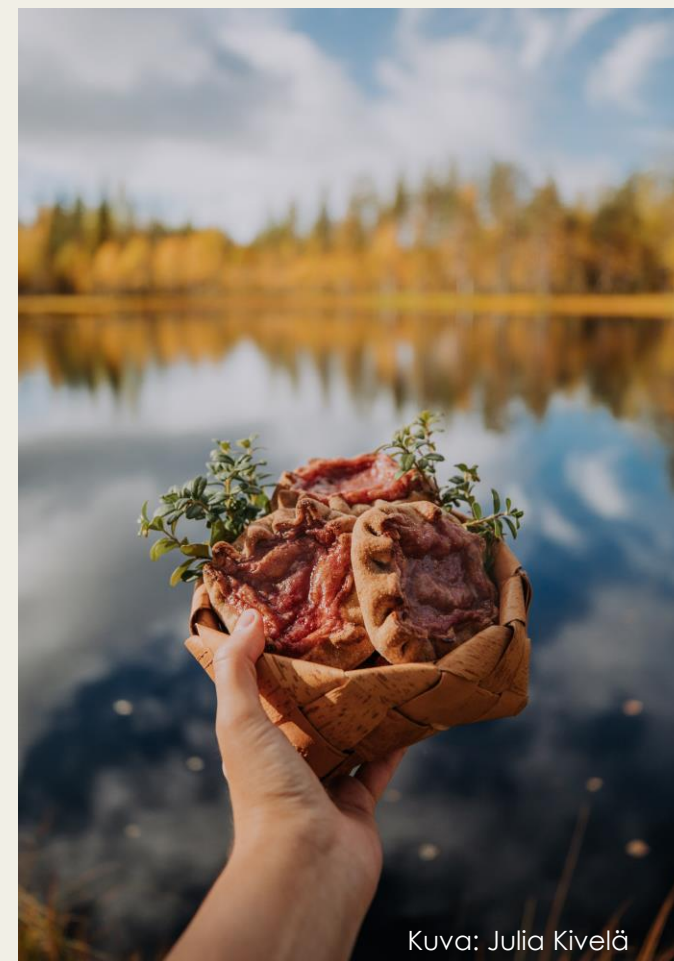
- Kainuussa tuotettu -merkki ja -verkosto
- Kainuun elintarvikealan kehittämissyhmä Ketterä, joka koostuu useammasta toimijaorganisaatiosta
- Arctic Food Lab -merkki ja verkostoyhteistyö Pohjois-Pohjanmaan kanssa

Strategia

Kainuun ruokaketju – kilpailijoista kumppaneiksi -strategia vuosille 2026-2030

Nimisuojat tuotteet

- Kainuun rönttönen (SMM)
- *Prosessissa: Suomalainen leipäjuusto / Suomalainen juustoleipä*

Kuva: Julia Kivelä

Lisätietoa elintarvikealasta

- [Tietohaarukka \(Ruokatieto\)](#)
- [Tilastoja elintarvikkeiden viennistä ja tuonnista \(Elintarviketeollisuusliitto\)](#)
- [Maakuntien ruokaomavaraisuus \(Luonnonvarakeskus\)](#)
- [Alueellinen yritystoimintatilasto \(Tilastokeskus\)](#)
- [Luomu Suomessa \(Pro Luomu\)](#)
- [Maaseutuindikaattorit \(Maaseutuverkosto/Tilastokeskus\)](#)
- [Maaseutuohjelman indikaattorit 2014-2020 \(Luonnonvarakeskus\)](#)

- Maakuntiin liittyen lisätietoja voit kysyä [Aitoja makuja -verkkoston jäseniltä](#)
- Valtakunnallisesti pk-elintarvikeyrityksien sekä lähiruoan, luomun ja luonnontuotteiden asioita edistetään [Ruokasektorin koordinaatiohankkeessa](#), johon liittyen lisätietoja antavat: Päivi Töyli ja Juha Rutanen, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti
Aura Lamminparras, Pro Luomu ry

Verkostoilla voimaa yhteistyöhön – Ruokasektorin koordinaatiohanke

Laatinut:
Suvi-Tuuli Laaksonen ja Päivi Töyli,
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Kesäkuu 2026

Kuntapohjainen kaupunki-maaseutuluokitus

Paikkatietopohjaisesta kaupunki-maaseutuluokituksesta on Suomen ympäristökeskuksessa tehty yleistys kuntatasolle. Ensin erotellaan kaupunkikunnat yhdeksi luokaksi ja sen jälkeen maaseutukunnat jaetaan kolmeen luokkaan.

Kunta luokitellaan kaupunkikunnaksi, jos paikkatietopohjaisen luokituksen sisemmän ja ulomman kaupunkialueen väestöä on enemmän kuin kaupungin kehysalueen ulkopuolista maaseutuväestöä.

Kehysalueella sijaitseva kunta luokitellaan joko kaupungiksi tai kaupungin läheiseksi maaseuduksi kaupunkimaisuuden ja maaseutumaisuuden perusteella.

Muut kunnat luokitellaan yhteenlasketun maa-alaosuuden ja väestöosuuden perusteella kaupungin läheisen maaseudun, ydinmaaseudun ja harvaan asutun maaseudun kuntiin. Maaseudun paikalliskeskusten tiedot lasketaan ympäröivään alueluokkaan.

(Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit)